

רע"פ 5261/18 - רחמים דוידוף נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5261/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: רחמים דוידוף

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 28.05.2018 בתיק ע"פ 34243-02-18 שניתן על ידי ב' השופטת העמיתה דבורה ברלינר וכב' השופטים מרים דיסקין ושי יניב

בשם המבקש: עו"ד כרמל בטו

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת העמיתה ד' ברלינר והשופטים מ' דיסקין ו-ש' יניב) בע"פ 34243-02-18 מיום 28.5.2018 בגדרו נדחה ערעור המבקש, ונשארה על כנה הרשעתו בהתאם לגזר דינו של בית המשפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' בן ארי) בת"פ 59854-01-17 מיום 7.1.2018.

1. המבקש הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) ובעבירה של החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודה. על פי כתב האישום, המבקש גידל בדירתו 16 שתילי קנבוס במשקל כולל של כ-1,900 גרם נטו, תוך שימוש בציוד כגון מחממים, מנורות חימום ומד חום ולחות. כמו כן, באותה עת החזיק המבקש בדירתו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ-127 גרם לצריכה עצמית. בגין האמור, הושתו על המבקש 4 חודשי מאסר על תנאי ו-150 שעות של"צ.

2. בגזר הדין נדונה שאלת הרשעתו של המבקש. המבקש, שעובד כתסריטאי וכמוזיקאי, טען בין היתר כי הוא סובל מפוסט טראומה בעקבות תאונת דרכים שעבר במהלכה נהרג חברו וכי הרשעתו בדין תפגע בתכניותיו העתידיות לעסוק בהוראה במוסד חינוכי תחת פיקוחו של משרד החינוך. בתסקיר שהוגש, התרשם שירות המבחן כי הרשעת המבקש עלולה לפגוע בדימויו העצמי ובכך לפגוע בתהליך השיקום ועל כן המליץ להימנע מהרשעה. כשנתונים אלו לפניו, קבע בית משפט השלום כי המבקש לא עומד בתנאים שנקבעו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: עניין כתב) לשם אי הרשעה, מכיוון שלא הוכח במידה הנדרשת כי הרשעת המבקש תפגע בו באופן שאינו מידתי. נקבע, כי אף שאין להקל ראש בפגיעה תדמיתית, נתונו של המבקש ותכניותיו העתידיות אינם מגובשים באופן קונקרטי ועל כן אינם עומדים בחריג המצדיק הימנעות מהרשעה.

3. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי ועתר לביטול ההרשעה. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור וקבע כי לא הוצג כל נימוק של ממש שמצדיק שימוש בחריג של הימנעות מהרשעה. עוד צוין כי בית משפט השלום עשה חסד עם המבקש והסתפק בענישה מינימליסטית, אף שעבירת גידול הסם בה הורשע היא תופעה נפוצה שיש להילחם בה בכל חומרת הדין.

4. מכאן הבקשה שלפניי. המבקש טען כי קיימת אי בהירות לגבי תחולתם של התנאים שנקבעו בעניין כתב, ובפרט הדרישה לקיומה של "פגיעה חמורה בשיקום הנאשם". לטענתו, יש לאמץ פרשנות רחבה למונח זה ולבחון האם המלצת שירות מבחן להימנע מהרשעה בשל פגיעה בשיקומו של נאשם מהווה טעם מספיק לאי הרשעה גם כשלא הוכח נזק קונקרטי. המבקש טען כי במקרים מסוימים סטו הערכאות דלמטה מההלכה בעניין, והורו על ביטול הרשעתו של נאשם בשל פגיעה בדימוי העצמי אף שלא הוכח נזק קונקרטי.

5. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. עניינה של הבקשה ביישומה של ההלכה שנקבע בעניין כתב בנסיבותיו של המבקש ובניגוד לנטען, היא אינה מעלה שאלה משפטית או בעלת חשיבות ציבורית. על כן, הבקשה אינה מקימה עילה למתן רשות ערעור (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)).

טענתו של המערער כבר נדונה, ונדחתה, לא אחת בבית משפט זה:

"להלן אתייחס לטענה, לפיה ראוי לפסוח על הדרישה להצגת נזק קונקרטי העלול להיגרם לנאשם אם יורשע בדין. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.2014) (להלן: עניין שמואלי); רע"פ

1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013)). החובה להצביע על נזק קונקרטי, עולה בקנה אחד עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לשיקומו של הנאשם. כפי שציינתי לאחרונה בעניין שמואלי, שם דובר בנאשם קטין, כי 'אין מקום להניח כי כל הרשעה של קטין צפויה לפגוע, מניה וביה, באופן מהותי באפשרותו להשתקם', ובוודאי שאין מקום להנחה מעין זו, אך משום שמדובר בנאשם נטול עבר פלילי. אימוץ עמדתו של המבקש תוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של חריג הימנעות מהרשעה, ולהחלתו של החרג גם במקרים בהם אין כל סיבה ממשית לכך". (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014)).

וראו גם רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014); רע"פ 5949/17 אמר נ' מדינת ישראל (25.7.2017).

בהקשר זה נקבע כי אין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד (ע"פ 8528/12 צפורה נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 והאסמכתאות שם (3.3.2013)). לאחרונה, התייחס חברי השופט א' שהם לפגיעה בדימוי העצמי, וציין, כפי שעולה מהאמור לעיל, כי זו אינו עומדת בקריטריונים שנקבעו לצורך הימנעות מהרשעה (רע"פ 9042/17 עאבד נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (27.12.2017)).

6. בענייננו לא הוכחה פגיעה קונקרטית ועל כך לא חולק המבקש. שתי ערכאות מצאו שאין לאמץ את המלצת שירות המבחן, שהרי זו לא עמדה על כל נזק קונקרטי למבקש אלא על פגיעה תיאורטית בתכניות העתידיות ולא תאמה את התנאים שנקבעו בפסיקה לשם הימנעות מהרשעה. בהחלטה זו אין עילה להתערבות ב"גלגול שלישי".

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ט בתמוז התשע"ח (12.7.2018).

שׁוֹפֵט